

**Таврійський державний
агротехнологічний
університет імені
Дмитра Моторного**

Наукова бібліотека

НАУКОВІ НАПРЯМИ ТДАТУ

**ЕФЕКТИВНЕ ВИКОРИСТАННЯ
АНТИОКСИДАНТІВ У ВИРОБНИЦТВІ
ТА ЗБЕРІГАННІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ
ПРОДУКЦІЇ: НАУКОВА ШКОЛА
Д. С. Г. Н., ПРОФЕСОРКИ В. В. КАЛИТКИ**

Мелітополь, 2019

УДК
016:678.048
Е 94

Ефективне використання антиоксидантів у виробництві та зберіганні сільськогосподарської продукції: наукова школа д. с.-г. н., професорки В. В. Калитки: історико-бібліографічний нарис / Таврійський державний агротехнологічний університет ім. Дмитра Моторного; укладачка С. В. Вовченко; наук. конс. д. с.-г. н. О. А. Єременко. – Мелітополь, 2019. – 48 с.

У брошурі відображено історію створення наукової школи д. с.-г. н., професорки В. В. Калитки «Ефективне використання антиоксидантів у виробництві та зберіганні сільськогосподарської продукції», подальший розвиток і наукові досягнення. В окремих розділах читач знайде інформацію про керівника школи д. с.-г. н., професорку В. В. Калитку, а також перелік основних публікацій учасників школи.

Видання може бути корисним для дослідників, студентів і аспіратів, а також читачів, які бажають розширити свої знання у цій галузі.

Зміст

1. Історія наукової школи В. В. Калитки	5
2. Керівник наукової школи	8
3. Наукова робота школи.....	10
4. Основні публікації керівника і учасників школи.....	17

ВСТУП

Наукова школа доволі ефективна форма творчої співпраці колектива вчених у певній галузі науки. Вчених школи об'єднують, насамперед, спільні наукові інтереси та творчий підхід до вирішення завдань. В роботі, окрім наукових досліджень, велику роль відіграють безперервне спілкування, наукові дискусії, зв'язок з виробництвом. Від діяльності творчого колективу школи, його досягнень, значною мірою залежить науковий імідж університету і якість підготовки студентів.

З метою розкриття наукового потенціалу одного з провідних аграрних вузів Півдня України, наукова бібліотека пропонує вашій увазі п'ятий випуск проекту «Наукові напрями ТДАТУ» - *«Ефективне використання антиоксидантів у виробництві та зберіганні сільськогосподарської продукції: наукова школа д. с.-г. н., професорки В. В. Калитки»*. На сторінках цього видання ви зможете ознайомитися з історією створення, напрямками роботи і основними досягненнями наукової школи. Окремий розділ присвячено керівнику школи д. с.-г. н., професорці В. В. Калитці.

Одною із ознак наукової школи є наявність публікацій по темам наукових напрямків, за якими проводяться дослідження. Саме тому заключний розділ містить основні публікації керівника і його учнів.

Результати досліджень отримані школою, проходять апробацію у виробничих умовах, обов'язково використовуються при підготовці учбово-методичних матеріалів, мають велике значення при виборі дисертаційних тем, дають поштовх для подальшого розвитку науки в університеті.

Видання може бути корисним для науковців, студентів і аспірантів, а також читачів, які бажають розширити свої знання у цій галузі.

ІСТОРІЯ ШКОЛИ

Особливе місце у науково-дослідній діяльності В. В. Калитки займала проблематика біологічно активних речовин антиоксидантного типу. Антиоксиданти широко застосовуються у промисловості для збільшення термінів зберігання різноманітних речовин. Вони є необхідними компонентами усіх тканин та клітин живих організмів і підтримують у нормальних фізіологічних концентраціях вільнорадикальні аутоокиснювальні процеси.

Використовуючи свій професійний та науковий досвід Валентина Василівна, після захисту кандидатської дисертації продовжила дослідження. Викладала на кафедрі «Органічної та біологічної хімії» Мелітопольського державного педагогічного інституту, кафедрі «Хімії та біохімії» Запорізького державного університету. Проводила лабораторні та практичні дослідження, що стимулювали розширення наукових інтересів. Отримані результати засвідчували, що антиоксидантні препарати стимулюють адаптивні можливості сільськогосподарської птиці, збільшують термін зберігання овочів та фруктів. Протягом 1992-95 років Валентина Василівна опублікувала цілу низку наукових статей, отримала патенти: «Спосіб кормлення птиці», «Спосіб підготовки плодів к хранению», «Спосіб стабилизации каротина в травяной муке», «Спосіб стимуляції воспроизводительных свойств птиц» та ін. За результатами проведених досліджень у 1995 році В. В. Калитка захистила докторську дисертацію «Дослідження біологічних властивостей комплексних водо- та жиророзчинних антиоксидантів та їх впливу на антиоксидантну систему захисту організму курей». В цей період і відбувалося зародження наукової школи, з'явилися перші однодумці і послідовники.

Адже діяльність наукової школи передбачає продукування не тільки наукових ідей, а і виховання нового покоління вчених, без чого неможливі збереження традицій та передача досвіду.

На першому етапі були визначені основні завдання наукової школи:

- розвиток та зміцнення науки в університеті;
- залучення аспірантів та студентів до наукової роботи;
- участь у науково-дослідних програмах;
- застосування наукових результатів у навчальному процесі;
- впровадження наукових розробок у виробництво.

Спираючись на особистий досвід наукової підготовки, Валентина Василівна продовжила дослідження, стала ідейним натхненником і лідером наукової школи. Діяльність дослідників була направлена на розробку комплексних антиоксидантів та їх використання у птахівництві, рослинництві і при зберіганні плодоовочевої продукції.

У докторській дисертації В. В. Калитка розглянула біологічні властивості комплексних антиоксидантів та їх вплив на антиоксидантну систему і продуктивність курей. Досліджувані препарати різною мірою впливають на життєздатність птахів. В умовах промислового птахівництва важливим завданням є підвищення продуктивності, збереження поголів'я птиці та покращення якості одержаної продукції. Вирішенню даних завдань сприяє раціональне використання фізіологічних особливостей та адаптивних можливостей організму птахів, які знижуються при порушенні технології утримання, незбалансованій годівлі, використанні неякісних кормів, що призводить до значних економічних збитків. Під час досліджень були отримані переконливі дані, які вказували на важливість системи антиоксидантного захисту в механізмах адаптації організму птиці до умов утримання та дії стрес-

факторів. Цим зумовлена пріоритетність досліджень, скерованих на поглиблене вивчення аспектів антиоксидантного статусу птахів. Виробнича апробація та впровадження рекомендацій, розроблених на основі результатів досліджень показали високу ефективність запропонованих заходів у розплідниках. Практичні дослідження були проведені у птахорадгоспі «Нестерянський» Запорізької області.

У 1995 році Валентина Василівна очолила кафедру загального землеробства в Таврійському державному агротехнологічному університеті. Це і сприяло подальшому розширенню напрямів наукових досліджень, поглибленню тематики пошуків. З'явилася база для проведення практичних досліджень в польових умовах, збільшився колектив дослідників, до дослідницьких робіт приєдналися студенти.

Згодом колектив школи визначив основні напрями наукових досліджень:

- *вивчення функціонування системи антиоксидантного захисту сільськогосподарської птиці;*
- *розробка комплексних антиоксидантів для захисту сільськогосподарських культур;*
- *розробка технології використання екологічно безпечних біоантиоксидантів при зберіганні плодоовочевої продукції;*
- *розробка технології використання регуляторів росту і біодобрив в системі органічного землеробства.*

Результати досліджень та отримані наукові розробки допомогли у практичній роботі, сприяли підвищенню фахової майстерності. Забезпечили створення методологічної платформи для розвитку наступних наукових досліджень, що дає підстави констатувати започаткування наукової школи.

КЕРІВНИК НАУКОВОЇ ШКОЛИ

**Калитка
Валентина Василівна**

**докторка
сільськогосподарських
наук, професорка**

Валентина Василівна народилась 25 травня 1946 року в селі Потоки Таращанського району Київської області.

Закінчивши школу із золотою медаллю, вступила на хімічний факультет Чернівецького державного університету, де отримала диплом із відзнакою (1969). Подальшу долю вирішила пов'язати з наукою: 1973 року закінчила аспірантуру і почала працювати в науково-дослідній лабораторії кафедри органічної хімії ЧДУ, де у 1975 році захистила кандидатську дисертацію: «Исследование некоторых хиолиниевых соединений и жирно-ароматических кетонів в реакции Ортолева-Кинча» за спеціальністю «Органічна хімія». У цій роботі Валентина Василівна дослідила синтез і властивості біологічно активних похідних піридину і хіноліну.

У 1977 році Валентину Калитку обрали на посаду старшої викладачки кафедри хімії Мелітопольського державного педагогічного інституту, а впродовж 1979-1985 років вона працювала у цьому вузі завідувачкою кафедри органічної та біологічної хімії.

З 1987 року Валентина Калитка працювала доценткою кафедри хімії та біохімії біологічного факультету Запорізького

державного університету. У 1995 році захистила докторську дисертацію «Дослідження біологічних властивостей комплексних водо- та жиророзчинних антиоксидантів та їх впливу на антиоксидантну систему захисту організму курей».

Упродовж 1995-2010 років Валентина Василівна працювала завідувачкою кафедри загального землеробства в Таврійському державному агротехнологічному університеті. З 2008 року очолювала НДІ агротехнології та екології ТДАТУ. В. В. Калитка пройшла шлях від вчительки хімії до професорки, від аспірантки до докторки сільськогосподарських наук. Завдяки її зусиллям були відкриті нові спеціальності, створена сучасна матеріально-технічна база для підготовки студентів з спеціальності "Агрономія". Нею були розроблені високоефективні регулятори росту антистресової дії, які широко використовуються у аграрному виробництві. Протягом останніх десяти років вона була членом дисертаційних рад та експертної ради Вищої Атестаційної комісії з агрономії та лісового господарства. Валентина Василівна була талановитою дослідницею, педагогом та організаторкою, прихильницею колективного стилю роботи. Об'єднала навколо себе молодих дослідників, створила творчу атмосферу, сприяла їх розвитку і становленню. Особистий науковий доробок Валентини Василівни налічує близько 200 публікацій, патентів, наукових розробок.

За свої досягнення протягом життя В. В. Калитка була відзначена орденом Княгині Ольги III ступеня, знаком «Відмінник аграрної освіти та науки» III і II ступеня, трудовою відзнакою «Знак пошани», Почесною грамотою Запорізької обласної ради, Почесною відзнакою Аграрного союзу України, Почесним званням «Заслужений працівник освіти України», Орденом «За заслуги перед Запорізьким краєм» III ступеня, Почесною грамотою Верховної Ради України.

НАУКОВА РОБОТА ШКОЛИ

Існування наукової школи є ознакою того, що на важливому напрямку наукової думки зосередилися зусилля вчених кількох поколінь, які забезпечують довготривалу стратегію вирішення актуальних проблем у своїй галузі. Наукова школа професорки В. В. Калитки вивчає роль системи антиоксидантного захисту організму різних птахів в їх адаптації до умов утримання та розробляє технології застосування антиоксидантних препаратів для підвищення ефективності вирощування і тривалого зберігання продукції рослинництва. Актуальність здобутків школи зумовлена такими чинниками:

- науковими – закономірний розвиток тематики та методів дослідження, захист дисертацій;
- економічними та практичними – використання результатів досліджень на виробництві дає економічний ефект;
- освітніми – професійне зростання науковців, підготовка молоді, наступність ідей.

Успіхи наукового колективу школи представлені в численних дисертаційних роботах. Дисертація є підсумком науково-дослідної роботи автора, а керівництво дисертаційними дослідженнями є найскладнішим в педагогічній діяльності. Для реалізації дослідницьких програм наукової школи учні повинні «побачити» завдання очима вчителя, провести дослідження і зробити особисті висновки. Валентина Василівна змогла об'єднати колектив, знайти підхід до кожного дослідника, спрямувати роботу на отримання якісного результату.

Нижче наводиться хронологічний список учасників школи, співробітників ТДАТУ, які захистили дисертації під науковим керівництвом В. В. Калитки:

- Сухаренко О. І., к. с-г. н. – 2003 рік;
- Колесніков М. О., к. с-г. н. – 2003 рік;
- Коломоєць О. В., к. б. н. – 2004 рік;
- Єременко О. А., к. с-г. н. – 2007 рік;
- Герасько Т. В., к. с-г. н. – 2008 рік;
- Покопцева Л. А., к. с-г. н. – 2009 рік;
- Данченко О. О., д. с-г. н. – 2010 рік;
- Безменнікова В. М., к. с-г. н. – 2010 рік;
- Золотухіна (Білоусова) З. В., к. с-г. н. – 2015 рік;
- Прісс О. П., д. т. н. – 2017 рік;
- Сердюк М. Є., д. т. н. – 2018 рік;
- Єременко О. А., д. с-г. н. – 2018 рік;
- Кліпакова Ю. О., к. с-г. н. – 2019 рік;
- Карпенко К. М., к. с-г. н. – 2019 рік.

Завдяки впровадженню результатів дисертаційних досліджень розширилося коло підприємств і організацій, з якими школа встановила наукові зв'язки: агрофірма ім. Т. Г. Шевченка (Мелітопольський р-н), мисливське господарство «Холодна Гора» (АР Крим), птахорадгосп «Нестерянський» (Запорізька обл.), Якимівська сортодослідна станція (Запорізька обл.), фермерське госп. «САНАТ» (Приазовський р-н), ВАТ

Мелітопольський олійноекстракційний завод, кооператив ім. Фрунзе (сmt. Веселе), ТОВ «Фрідом Фарм Терра» (Мелітопольський р-н), СКБ «Дружба» (Мелітопольський р-н), ТОВ Агрофірма «Україна» (Запорізька обл.), ТОВ «СПП Лана» (Михайлівський р-н), «ВКФ «Мелітопольська черешня», ТОВ «Грибний лікар» (Мелітопольський р-н) та ін.

Успішна діяльність наукової школи неможлива без зв'язків з вченими інших науково-дослідних установ. Науковці школи беруть активну участь в семінарах, нарадах і конференціях. Це свідчить про високий рівень і значну активність наукових досліджень.

Результати наукових пошуків учасників школи неодноразово доповідалися на науково-практичних та міжнародних конференціях: «Екологія та проблеми зооінженерії і ветеринарної медицини» (м. Харків, 1997 р.), «Сучасний стан, досягнення та перспективи розвитку зоогігієнічної науки і практики» (м. Київ, 1998 р.), «Екологічні аспекти застосування природних розчинів та мінералів» (м. Полтава, 1999 р.), «Здоров'я села - здоров'я держави» (м. Львів, 2000 р.), «Биоантиоксидант» (м. Москва, 2002 р.), «Біологічні науки і проблеми рослинництва» (м. Умань, 2003 р.), «Методи, шляхи та способи поліпшення якості продукції рослинництва» (м. Полтава, 2004 р.), «Сучасні проблеми біології, екології та хімії» (м. Запоріжжя, 2007 р.), «Энергосберегающие технологии и технические средства в сельскохозяйственном производстве» (Беларусь, 2008 р.), «Перспективна техніка і технології» (м. Миколаїв, 2009 р.), «Інноваційні технології в аграрному секторі України» (м. Київ, 2011 р.), «Стратегічні напрями сталого виробництва сільськогосподарської продукції на сучасному етапі розвитку аграрного комплексу України» (м. Дніпро, 2014 р.), «Розвиток національної економіки: теорія і практика» (м.

Івано-Франківськ, 2015 р.), «Інноваційний розвиток харчової індустрії»² (м. Київ, 2017 р.) та ін.

Показником успішності школи є і наукові праці, які друкуються у наукових фахових, науково-практичних виданнях, збірниках наукових праць, збірниках матеріалів конференцій.

Таких вагомих результатів науковий колектив досяг завдяки цілому комплексу факторів:

- матеріальна база створена в університеті;
- участь у виконанні науково-дослідних програм;
- зв'язок з виробництвом;
- участь у конференціях, спілкування з провідними вченими та колегами.

Звісно, що окрім перерахованих факторів, велике значення має особистий внесок керівника наукової школи. Валентина Василівна, безперечно, людина талановита, мала авторитет серед колег, вмiла спрямувати роботу, підтримати самостійність і ініціативу своїх послідовників. Вибір напрямку досліджень, формування мети і завдань здійснювалися науковцями самостійно, особливо це стосується дисертаційних робіт. Автор особисто організує експериментальні дослідження та є відповідальним за їх проведення і обробку отриманих даних. Вивченням ролі системи антиоксидантного захисту організму різних птахів займалися: д. с.-г. н. В. В. Калитка, к. с.-г. н. О. І. Сухаренко, к. б. н. О. В. Коломоець, к. с.-г. н. М. О. Колесніков, к. с.-г. н. О. А. Єременко. Одержані результати лягли в основу їх кандидатських дисертацій і сприяли подальшому дослідженню фізіології, біохімії та годівлі птиці. У 2010 році Олена Олександрівна Данченко захистила докторську дисертацію на тему «Антиоксидантний статус свійських гусеподібних за різного антропогенного навантаження». В роботі автор обґрунтувала доцільність застосування антиоксидантних препаратів при вирощуванні гусеподібних. Запропоновані дослідження мають практичне значення як для сільського виробництва, так і для розведення диких видів гусеподібних в неволі.

Глобальні кліматичні зміни та загальне погіршення екологічної ситуації негативно позначилися на вирощуванні сільськогосподарських культур. Тому науковці школи к. с.-г. н. Т. В. Герасько, к. с.-г. н. Л. А. Покопцева, к. с.-г. н. З. В. Золотухіна (Білоусова) досліджували застосування антиоксидантних препаратів для підвищення ефективності вирощування озимої пшениці та соняшнику. Метою досліджень було обґрунтування впливу антиоксидантів на формування та збереження посівних, технологічних властивостей насіння пшениці і соняшнику. Наукові розробки, що узагальнені у дисертаційних роботах, були складовою частиною плану роботи

школи. Методологія та схема досліджень відпрацьовувалися спільно з В. В. Калиткою. Виробнича апробація та впровадження розроблених технологій показали високу ефективність при вирощуванні та зберіганні посівного матеріалу.

Складні погодні умови впливають не тільки на врожайність культур, а і на якість одержаного врожаю. З погляду на це, використання антиоксидантів для післязбиральної обробки плодової сировини є важливим прийомом. Пошуком нових способів тривалого зберігання продукції рослинництва плідно займалися: к. с.-г. н. В. М. Безменнікова, д. т. н. О. П. Прісс, д. т. н. М. Є. Сердюк.

У світовій практиці отримали широке розповсюдження технології з використанням антиоксидантних композицій. Проте в Україні ці технології вивчені мало. Тому підбір антиоксидантних композицій і з'ясування їх ефективності при зберіганні плодів є актуальним та потребує додаткових досліджень. Науковці школи вивчали вплив різних способів обробки та концентрації діючої речовини на товарні якості плодів при довготривалому зберіганні. У 2017 році О. П. Прісс захистила докторську дисертацію на тему «Наукові основи зберігання плодів овочів з використанням обробки біологічно активними речовинами». Об'єктом дослідження були процеси зміни якості плодів овочів під час холодильного зберігання, за умови післязбиральної теплової обробки композиціями біологічно активних речовин. Одержані результати підтвердили, що комбінування різних післязбиральних заходів дає можливість максимально зберегти якісні показники продукції. На основі результатів досліджень автором розроблено технологію зберігання плодів овочів з післязбиральною тепловою обробкою біологічно активними речовинами антиоксидантної дії з наступним зберіганням в охолоджену стані. Виробнича апробація розробленої технології зберігання плодів овочів довела високу ефективність технології. Результати досліджень були застосовані у навчально-методичних розробках з дисциплін

«Первинна обробка та зберігання продукції рослинництва»,
«Первинна обробка та зберігання плодів та овочів».

Обґрунтування та розробка нових і вдосконалення існуючих технологій збереження охолоджених рослинних продуктів мають пріоритетне значення. Одним із шляхів вирішення цієї проблеми є підбір оптимальних умов, які б захищали плоди від несприятливих факторів при зберіганні. Докторська дисертація М. Є. Сердюк (захищена у 2018 році), присвячена розробці наукових засад холодильного зберігання зерняткових та кісточкових плодів з використанням обробки антиоксидантними

речовинами. Марина
Єгорівна розробила

комбінований спосіб попереднього охолодження плодів у робочих розчинах антиоксидантних композицій для подовження термінів зберігання. Завершальним етапом експериментальних та наукових досліджень було впровадження розробленої технології на виробництві.

Інтеграція наукових результатів у навчальний процес та гармонізація методичної, практичної роботи, залучення молодих вчених та обдарованих студентів завжди дає новий поштовх для розвитку наукової школи. Тому організаційна робота школи традиційно ведеться у декількох напрямках: участь у науково-практичних конференціях, семінарах; організація предметних

олімпіад; проведення конкурсів дослідних студентських робіт, з метою виявлення талановитої наукової молоді; друкування наукових робіт учасників школи. Нижче наводиться бібліографічний список основних наукових праць керівника і учасників наукової школи «Питання ефективного використання антиоксидантів у виробництві та зберіганні сільськогосподарської продукції».

На жаль, у 2017 році пішла з життя керівник наукової школи – д. с. г. н., професорка Валентина Василівна Калитка. На її честь в університеті відкрита пам'ятна дошка, а кафедру, яку вона очолювала, перейменовано у кафедру рослинництва імені професорки В. В. Калитки. Сьогодні її учні гідно примножують професійні та наукові здобутки свого педагога-наставника. Вони працюють на перспективу, сприяють професійному зростанню молоді, створюють умови для творчої самореалізації студентів. Впродовж 2017-19 років захищені три докторські та дві кандидатські дисертації, дослідження цих робіт було розпочато під керівництвом Валентини Василівни. Професійний шлях учнів-науковців О. А. Єременко, О. П. Прісс, М. Є. Сердюк та ін. є переконливим свідченням продовження дослідницьких традицій наукової школи.

ОСНОВНІ ПУБЛІКАЦІЇ КЕРІВНИКА І УЧАСНИКІВ ШКОЛИ

Калитка

Валентина Василівна

докторка сільськогосподарських наук

1. **Kalytka V. V.** Oxidative stress and seed germination of winter wheat / V. V. Kalytka, Yu. Klyakova. - Електрон. текстові дані: on-line // Наукові доповіді Національного університету біоресурсів і

- природокористування України: електрон. наук. фах. видання / НУБіП. - К., 2017.
2. Антиоксидантна композиція "АОК-М" для передпосівної обробки насіння сільськогосподарських культур : патент України № 8501: МПК А 01 С 1/06, А 01 N 31/14, С 09 D 123/00 / О. М. Заславський, **В. В. Калитка**, Т. О. Малахова; ПВКФ "Імпторгсервіс", ТДАТА. - № 20041210460; Заявл. 20.12.2004; Опубл. 15.08.2005, Бюл. № 8.
  3. Антиоксидантна композиція для обробки яблук перед зберіганням: патент України № 54289: МПК А 23 В 7/14 / **В. В. Калитка**, М. Є. Сердюк, С. С. Байберова; ТДАТУ. - № u201002582; Заявл. 09.03.2010; Опубл. 10.11.2010, Бюл. № 21.
  4. **Калитка В. В.** Інтенсивність перекисного окислення ліпідів при проростанні насіння пшениці озимої (*Triticum Aestivum L.*) за дії протруйників і регуляторів росту / В. В. Калитка, Ю. О. Кліпакова // Вісник аграрної науки Причорномор'я: науковий журнал / МНАУ. - Миколаїв, 2016. - Вип. 1 (88). - С. 81-82.
  5. **Калитка В. В.** Вплив природних гуматів і гідротермічних умов на продуктивність насаджень суниці садової (*Fragaria ananassa*) / В. В. Калитка, К. М. Карпенко // Таврійський науковий вісник: наук. журнал / ХДАУ; гол. ред. Ю. Є. Кирилов. - Херсон, 2015. - Вип. 95. - С. 21-28. - (Сільськогосподарські науки).
  6. **Калитка В. В.** Вплив регулятора росту рослин та різнокомпонентних протруйників на проростання насіння пшениці озимої (*Triticum aestivum L.*) / В. В. Калитка, Ю. О. Кліпакова, З. В. Золотухіна // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України / НУБіП;

- відп. ред. С. М. Ніколаєнко. - К., 2016. - Вип. 235. - С. 24-33.
7. **Калитка В. В.** Дослідження біологічних властивостей комплексних водо- та жиророзчинних антиоксидантів та їх впливу на антиоксидантову систему захисту організму курей: автореф. дис... д-ра с.- г. наук: 06.00.25 / В. В. Калитка; УААН, Інститут фізіології і біохімії тварин. - Львів, 1995. - 44 с.
  8. **Калитка В. В.** Засвоєння азоту рослинами інтенсивних сортів пшениці озимої за використання регулятора росту АКМ / В. В. Калитка, З. В. Золотухіна. - Електрон. текстові дані: on-line // Наукові доповіді Національного університету біоресурсів і природокористування України: електрон. наук. фах. видання / НУБіП. - 2015. - № 2.
  9. **Калитка В. В.** Лекції з хімії: для студентів енергетичного фак-ту / В. В. Калитка, В. Г. Зайцев. - Мелітополь, 2007. - 168 с.
  10. **Калитка В. В.** Оптимизация продукционного процесса гороха (*PISUM SATIVUM L.*) в условиях южной Степи Украины / В. В. Калитка, М. В. Капинос // *Stiinta agricola = Аграрная наука* / Гос. аграр. ун-т Молдовы. - 2015. - № 2. - С. 36-41.
  11. **Калитка В. В.** Пигментный комплекс и продуктивность растений ячменя озимого в зависимости от предшественника и действия регулятора роста АКМ / В. В. Калитка, Т. Н. Кравченко // *Stiinta agricola = Аграрная наука* / Гос. аграр. ун-т Молдовы. - 2014. - № 2. - С. 32-37.
  12. Капінос М. В. Фітостимулювальні та адаптогенні властивості регуляторів росту рослин і активних штамів ризобій при проростанні насіння гороху посівного (*PISUM SATIVUM L.*) / М. В. Капінос, **В. В. Калитка** // Селекція, генетика та технологія

- виросування сільськогосподарських культур: мат. V Міжнар. наук.-практ. конф. молодих вчених і спеціалістів (с. Центральне, 21 квітня 2017 р.) / НААН України, МПІ ім. В. М. Ремесла. - Вінниця, 2017. - С. 64.
13. Композиція для передпосівної обробки насіння сільськогосподарських культур ("гумаоксид"): патент України: МПК А 01 С 1/00, А 01 N 31/00, А 01 N 61/00 / **В. В. Калитка**, М. В. Капінос; ТДАТУ. - № u20130287; Заявл. 07.03.2013; Опубл. 27.08.2013, Бюл. № 16.
  14. Спосіб підвищення стресостійкості та продуктивності овочевих культур: патент України № 58258: МПК А 01 С 1/06, А 01 N 31/00, С 05 G 3/00 / **В. В. Калитка**, К. М. Карпенко; ТДАТУ. - № u201010475; Заявл. 30.08.2010; Опубл. 11.04.2011, Бюл. № 7.
  15. Спосіб підготовки зелених овочів до зберігання: патент України № 85031: МПК А 23 В 7/14 / **В. В. Калитка** та ін.; ТДАТУ. - № u201305153; Заявл. 22.04.2013; Опубл. 11.11.2013, Бюл. № 21.

Данченко
Олена Олександрівна
докторка сільськогосподарських наук

1. Determining biological value and quality indicators of beverages of the drink-breakfast type / N. Dzyuba, ..., **O. Danchenko** [and oth.] // Восточно-Европейский журнал передовых технологий = Східно-Європейський журнал передових технологій = Eastern-European journal of enterprise technologies / ЧП "Технолог. центр", Укр. гос. ун-т ж.-д. трансп. - Харьков, 2018. - Т. 6, № 11(96). - С. 6-14.

2. Ontogenetic features of redox reactions in the myocardium of geese / O. Yakoviichuk, **O. Danchenko** [and oth.] // *Biologija: [Scientific Journals of the Lithuanian Academy of Sciences]*. - Kaunas, 2018. - Vol. 64, № 4. - С. 259 – 266.
3. Вплив біофлавоноїдів вівса посівного на антиоксидантну активність та жирнокислотний склад тканин печінки гусей / **О. О. Данченко** [та ін.] // *Інноваційні технології виробництва та переробки тваринницької продукції: зб. матер. міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. (12 грудня 2017 р., м. Вінниця) / ВНАУ. - Вінниця, 2017. - С. 211-219.*
4. **Данченко О. О.** Антиоксидантний статус гусей в умовах гіпо- і гіпероксії / О. О. Данченко, Л. М. Здоровцева, Ю. П. Пашенко // *Вісник Запорізького національного університету: зб. наук. праць / ЗНУ; гол. ред. Л. О. Омелянчик. - Запоріжжя, 2011. - № 2. - С. 75-82. - (Біологічні науки).*
5. **Данченко О. О.** Антиоксидантний статус свійських гусеподібних за різного антропогенного навантаження: автореферат дис. ... д-ра с.-г. наук: 03.00.04 / О. О. Данченко; наук. консультант В. В. Калитка; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. - К., 2010. - 44 с.
6. **Данченко О. О.** Видові особливості ліпопероксидації та антиоксидантного захисту у птахів / О. О. Данченко, В. В. Калитка // *Український біохімічний журнал=Украинский биохимический журнал=Ukrainian biochemical journal: наук.-теорет. журнал / НАНУ, Ін-т біохім. ім. О. В. Палладіна. - К., 2002. - Т. 74, № 46. - С. 90.*
7. **Данченко О. О.** Вплив природничого препарату стибіл на ріст і розвиток молодняку гусей / О. О. Данченко, В. В. Калитка // *Екологія та проблеми*

- зооінженерії та ветеринарної медицини: тези Міжнар. наук.-практ. конф. / ХЗВІ. - Харків, 1997. - С. 37.
8. **Данченко О. О.** Екзогенна корекція ліпопероксидації антиоксидантами у гусенят / О. О. Данченко, Ю. П. Морохіна, В. В. Калитка // Вісник аграрної науки: наук.-теорет. журнал / Нац. акад. аграр. наук України. - 2004. - № 8. - С. 36-39.
  9. **Данченко О. О.** Механізми формування системи антиоксидантного захисту гусей в ембріогенезі та ранньому постнатальному періоді / О. О. Данченко, В. В. Калитка // Український біохімічний журнал =Украинский биохимический журнал =Ukrainian biochemical journal: наук.-теорет. журнал / НАНУ, Ін-т біохім. ім. О. В. Палладіна. - К., 2002. - Т. 74, № 4. - С. 130-134.
  10. **Данченко О. О.** Науково-теоретичне обґрунтування корекції пероксидного окислення ліпідів гусенят у ранньому постнатальному онтогенезі / О. О. Данченко // Український біохімічний журнал=Украинский биохимический журнал=Ukrainian biochemical journal: наук.-теорет. журнал / НАНУ, Ін-т біохім. ім. О. В. Палладіна. - К., 2002. - Т. 74, № 4б. - С. 68-69.
  11. **Данченко О. О.** Обоснование коррекции перекисного окисления липидов мускусных уток в раннем постнатальном онтогенезе / О. О. Данченко, В. В. Калитка // Новые технологии получения и применения биологически активных веществ: тез. докл. Междунар. научно-практ. конференции (20-25 мая 2002 г., Новый Свет) / КНУ им. Т. Г. Шевченка. - Алушта, 2002. - С. 236-237.
  12. **Данченко О. О.** Особенности формирования системы антиоксидантной защиты гусей в эмбриогенезе / О. О. Данченко, В. В. Калитка // Биоантиоксидант: тез.

- докл. VI Междунар. конф., (г. Москва, 16-19 апреля 2002 г.). - М., 2002. - С. 152-153.
13. **Данченко О. О.** Про особливості впливу біогенного препарату стибіл на розвиток гусей / О. О. Данченко, В. В. Калитка, О. В. Рудниченко // Збірник наукових праць Вінницького державного аграрного університету / ВДАУ; гол. ред. Л. П. Середа. - Вінниця, 2000. - Вип. 8, т. 1. - С. 104-106.
  14. Статистичний аналіз зв'язків функціонування системи АОЗ та енергетичного метаболізму у печінці гусей в умовах гіпо- та гіпероксії / Н. І. Бодакова, **О. О. Данченко** та ін. // Біологічні дослідження - 2016: зб. наук. праць / Житомирський державний університет імені Івана Франка. - Житомир, 2016. - С. 63-65.
  15. Тканинна специфічність впливу антиоксидантного препарату дистинол на гусей / **О. О. Данченко** та ін. // Науково-технічний бюлетень Інституту біології тварин і Державного науково-дослідного контрольного інституту ветпрепаратів та кормових добавок / УААН, Ін-т біології тварин. - К., 2004. - Вип. 5, № 3. - С. 13-20.

Єременко

Оксана Анатоліївна

докторка сільськогосподарських наук

1. Enrichment of field crops biodiversity in conditions of climate changing / S. M. Kalenska, **O. Yeremenko** [и др.]// Ukrainian Journal of Ecology / Bogdan Chmelnytskyi Melitopol State Pedagogical University. - 2019. - Vol. 9(1). - С. 19-24
2. Kalenska, S. Enrichment of field crops biodiversity in conditions of climate changing / S. Kalenska, **O.**

- Yeremenko, N. Novitska** // Ukrainian Journal of Ecology / Bogdan Chmelniyskiy Melitopol State Pedagogical University. - Melitopol, 2019. - Chap. 9, is. 1. - С. 19-24
3. Адаптивність польових культур за змінних умов вирощування / С. М. Каленська, **О. А. Єременко** та ін. // Наукові праці Інституту біоенергетичних культур і цукрових буряків: зб. наук. праць / Ін-т біоенергет. культур і цукр. буряків, Нац. акад. аграр. наук України. - К., 2017. - Вип. 25. - С. 47-57.
  4. Антистресова композиція для передпосівної обробки насіння сільськогосподарських культур: патент України № 58260: МПК А 01 С 1/06, А 01 N 31/00 / В. В. Калитка. ... **О. А. Іванченко** та ін.; ТДАТУ. - № u201010482; Заявл. 30.08.2010; Опубл. 11.04.2011, Бюл. № 7.
  5. **Єременко О. А.** Агробіологічні основи формування продуктивності олійних культур (*Helianthus annuus* L., *Carthamus tinctorius* L., *Linum usitatissimum* L.) в південному степу України: автореф. дис. ... д. с.-г. н.: 06.01.09 – рослинництво / О. А. Єременко; ДВНЗ "Херсонський державний аграрний університет". - Херсон, 2018. - 45 с.
  6. **Єременко О. А.** Вплив погодних умов на проходження та тривалість фенологічних фаз росту та розвитку олійних культур / О. А. Єременко, Л. В. Тодорова, Л. А. Покопцева // Таврійський науковий вісник: наук. журнал / ХДАУ. - Херсон, 2018. - Вип. 99. - С. 45-52. - (Сільськогосподарські науки).
  7. **Єременко О. А.** Вплив регулятора росту на ріст, розвиток рослин та формування врожаю гібридів соняшнику (F1) в умовах Південного Степу України / О. А. Єременко, В. В. Калитка, С. М. Каленська // Сортовивчення та охорона прав на сорти рослин :

- наук.-практ. журнал / Український інститут експертизи сортів росли. - К., 2017. - Т. 13, № 2. - С. 141-149.
8. **Єременко О. А.** Вплив регуляторів росту рослин на посівні якості насіння соняшнику у період зберігання / О. А. Єременко, С. Мойсеєнко // Весняні наукові читання: зб. статей II Міжнар. наук. конф. (м. Київ, 28 квітня) / ЦНП "Велес". - К., 2016. - Ч. 2. - С. 104-106.
  9. **Єременко О. А.** Врожайність соняшнику за передпосівної обробки насіння в умовах Південного Степу України / О. А. Єременко // Інноваційні агротехнології в умовах глобального потепління: матеріали тез міжнародної науково-практичної конференції (Мелітополь, 4-6 червня 2009 р.) / ТДАТУ. - Мелітополь; Кирилівка, 2009. - Вип. 1. - С. 47-50
  10. **Єременко О. А.** Ліпофільні компоненти антиоксидантного захисту організму фазанят за постнатального онтогенезу / О. А. Єременко, М. О. Колесніков // Український біохімічний журнал=Украинский биохимический журнал=Ukrainian biochemical journal: наук.-теорет. журнал / НАНУ, Ін-т біохім. ім. О. В. Палладіна. - К., 2002. - Т. 74, № 46. - С. 86.
  11. **Єременко О. А.** Особливості оксидативного стресу і антиоксидантного захисту організму у фазанів за умов штучного розведення: автореферат дис... канд. с.-г. наук: 03.00.04 – біохімія / О. А. Єременко; НАУ. - Київ, 2006. - 20 с.
  12. **Єременко О. А.** Практикум з основ екологічної хімії: навч. посібник: рекомендовано МОН України / О. А. Єременко, М. О. Колесніков. - Мелітополь: Видавничий будинок ММД, 2010. - 272 с.

13. **Єременко О. А.** Продуктивність соняшнику залежно від мінерального живлення та передпосівної обробки насіння за умов недостатнього зволоження / О. А. Єременко // Вісник Полтавської державної аграрної академії: наук.-вироб. фах. журнал / ПДАА. - Полтава, 2017. - № 3. - С. 25-30.
14. Розробка та впровадження інноваційних методів агроекології в степовому ландшафті Запорізької та Херсонської областей: науково-практичні рекомендації для агровиробників / **О. А. Єременко** та ін.; ТДАТУ, МНАУ. - [Б. м.]: Жовтоножко Д. В., 2019. - 56 с.
15. Урожайність соняшнику залежно від агрометеорологічних умов Південного Степу України / **О. А. Єременко** та ін. // Агробіологія: зб. наук. праць / БНАУ. - Біла Церква, 2017. - № 2. - С. 123-130.

Прісс
Олеся Петрівна
докторка технічних наук

1. Development of fruit diseases of microbial origin during storage at treatment with antioxidant compositions / Marina Serdyuk, **O. Priss** [and oth.] // Восточно-Европейский журнал передовых технологий = Східно-Європейський журнал передових технологій = Eastern-European journal of enterprise technologies / ЧП "Технолог. центр", Укр. гос. ун-т ж.-д. трансп. - Харьков, 2017. - Т. 3, № 11(87) : Технології та обладнання харчових виробництв. - С. 45-51.
2. Effect of seed sowing period on polyphenolic compounds content in basil (*Ocimum basilicum* L.) under greenhouse conditions / **Olesia Priss** [and oth.] // Технологический

- аудит и резервы производства = Технологічний аудит та резерви виробництва: науч. журн. / Полтав. гос. аграр. академия. - Харьков, 2017. - Т. 4, № 3. - С. 42-45.
3. Elucidation of the mechanism that forms breadbaking properties of the spelt grain / N. Osokina, **O. Priss** [and oth.] // Восточно-Европейский журнал передовых технологий = Східно-Європейський журнал передових технологій = Eastern-European journal of enterprise technologies / ЧП "Технолог. центр", Укр. гос. ун-т ж.-д. трансп. - Харків, 2018. - Vol. 2, iss. 11(92): Технології та обладнання харчових виробництв. - С. 39-47.
  4. Investigation of the respiration rate during storage of fruit vegetables under the influence of abiotic factors / **O. Priss** [and oth.] // EUREKA: Life Sciences. - 2017. - № 6. - С. 10-15.
  5. Substantiation of the choice of optimal concentrations of active ingredients of the antioxidant composition for fruit treatment before storage / Marina Serdyuk, **Olesia Priss** [and oth.] // Технологический аудит и резервы производства = Технологічний аудит та резерви виробництва: науч. журн. / Полтав. гос. аграр. академия. - Харьков, 2017. - Т. 3, № 3. - С. 44-49.
  6. Вплив абіотичних факторів на інтенсивність дихання плодів овочів впродовж зберігання / **О. П. Прісс** [та ін.] // Восточно-Европейский журнал передовых технологий = Східно-Європейський журнал передових технологій = Eastern-European journal of enterprise technologies / ЧП "Технолог. центр", Укр. гос. ун-т ж.-д. трансп. - Харьков, 2017. - Т. 6, № 11(90): Технології та обладнання харчових виробництв. - С. 27-34.

7. Зберігання плодових овочів з використанням екзогенних антиоксидантів / **О. П. Прісс**, М. Є. Сердюк, О. І. Сухаренко // Праці Таврійського державного агротехнологічного університету: наук. фах. видання / ТДАТУ. - Мелітополь, 2019. - Вип. 19, т. 2: Технічні науки. - С. 137-145.
8. **Прісс О. П.** Вплив строків висіву насіння на ріст, розвиток та формування врожайності васильків справжніх (*Ocimum basilicum* L.) / О. П. Прісс, О. І. Бурдіна // Таврійський науковий вісник: наук. журнал / ХДАУ; гол. ред. Ю. Є. Кирилов. - Херсон, 2017. - Вип. 97. - С. 100-112. - (Сільськогосподарські науки).
9. **Прісс О. П.** Вплив строків висіву на сіння на фотосинтетичну діяльність базилику в умовах плівкових теплиць / О. П. Прісс, О. І. Бурдіна // Вісник аграрної науки Причорномор'я: наук.-теор. фах. журнал / Миколаїв. нац. аграр. ун-т. - Миколаїв, 2017. - Вип. 2(94). - С. 93-106.
10. **Прісс О. П.** Сучасні підходи до зберігання плодів і овочів / О. П. Прісс // Агроекологічні аспекти виробництва та переробки продукції сільського господарства: мат. Міжнар. наук.-практ. конференції (7-8 червня 2018 р., Мелітополь-Кирилівка) / ТДАТУ. - Мелітополь, 2018. - С. 58.
11. **Прісс О. П.** Функціонування системи антиоксидантного захисту базилику залежно від компонентного складу субстрату / О. П. Прісс, І. О. Коротка // Праці Таврійського державного агротехнологічного університету: наук. фах. видання / ТДАТУ. - Мелітополь, 2018. - Вип. 18, т. 1: Технічні науки. - С. 299-305.
12. Речовина для обробки плодових овочів перед зберіганням: патент України № 31844; МПК А 23 В 7/14 / В. В. Калитка, **О. П. Прісс** та ін.; ТДАТУ. - №

- u200713763 ; Заявл. 10.12.2007; Опубл. 25.04.2008, Бюл. № 8.
13. Речовина для обробки ягід і плодових овочів перед зберіганням: патент України № 31851; МПК А 23 В 7/14 / **О. П. Прісс** та ін.; ТДАТУ. - № u200713781; Заявл. 10.12.2007; Опубл. 25.04.2008, Бюл. № 8.
  14. Спосіб підготовки плодів до зберігання: патент України № 51748; МПК А 23 В 7/14 / В. В. Калитка, **О. П. Прісс**, В. Й. Іванченко; ТДАТА. - № 99063244; Заявл. 11.06.1999; Опубл. 16.12.2002, Бюл. № 12.
  15. Спосіб підготовки ягід і плодових овочів до зберігання: патент України № 31090, МПК А 23 В 7/14 / **О. П. Прісс** та ін.; ТДАТУ. - № u200713185; Заявл. 27.11.2007; Опубл. 25.03.2008, Бюл. № 6.

**Сердюк
Марина Єгорівна
докторка технічних наук**

1. Development of fruit diseases of microbial origin during storage at treatment with antioxidant compositions / **Marina Serdyuk** [and oth.] // Восточно-Европейский журнал передовых технологий = Східно-Європейський журнал передових технологій = Eastern-European journal of enterprise technologies / ЧП "Технолог. центр", Укр. гос. ун-т ж.-д. трансп. - Харьков, 2017. - Т. 3, № 11(87): Технології та обладнання харчових виробництв. - С. 45-51.
2. Investigation of the influence of antioxidant compositions on development of microbiological spoilage in storage of fruits / **Marina Serdyuk** [and oth.] // Eureka: life sciences. - 2017. - № 3. - С. 24-29.
3. **Serdyuk Marina** The study of methods of preliminary cooling of fruits / Marina Serdyuk, Dmitriy Stepanenko

- [and oth.] // Eureka: life sciences. - 2016. - № 3. - С. 57-62.
4. Substantiation of selecting the method of pre-cooling of fruits / **Marina Serdyuk** [and oth.] // Восточно-Европейский журнал передовых технологий: науч. журнал / Украинская государственная академия железнодорожного транспорта. - Харьков, 2016. - № 4(11). - С. 62-68.
  5. Біохімія плодів та овочів: навч. посібник / В. В. Євлаш, О. П. Прісс, **М. Є. Сердюк** та ін.; ТДАТУ, ХДУХТ. - Мелітополь: Люкс, 2019. - 208 с.: іл.
  6. Дослідження впливу способів обробки антиоксидантними композиціями на збереженість плодів / **М. Є. Сердюк** та ін. // Технологический аудит и резервы производства = Технологічний аудит та резерви виробництва: науч. журн. / Полтав. гос. аграр. академия. - Харьков, 2016. - Т. 4, № 4. - С. 43-47.
  7. **Сердюк М. Є.** Визначення збереженості плодів яблуни / М. Є. Сердюк, Н. А. Гапріндашвілі // Вісник Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут": зб. наук. праць / НТУ "ХПІ". - Харків, 2016. - № 12. - С. 181-187. - (Нові рішення в сучасних технологіях).
  8. **Сердюк М. Е.** Влияние абиотических факторов на накопление фенольных соединений в плодовых овощах / М. Е. Сердюк // Фенольные соединения: фундаментальные и прикладные аспекты: сб. матер. IX Междунар. симпозиума (Москва, 20-25 апреля 2015 г.) / отв. ред. Н.В. Загоскина. - М., 2015. - С. 431-435
  9. **Сердюк М. Є.** Зміни вуглеводного комплексу плодів при зберіганні за обробки антиоксидантними композиціями / М. Є. Сердюк // Вісник

- Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут": зб. наук. праць / НТУ "ХПІ". - Харків, 2017. - № 53. - С. 137-145. - (Нові рішення в сучасних технологіях).
10. **Сердюк М. Е.** Использование антиоксидантной композиции на основе рутина для повышения адаптостатуса плодов сливы при хранении / М. Е. Сердюк, П. В. Гогунская // Фенольные соединения: фундаментальные и прикладные аспекты: сб. матер. VIII Междунар. симпозиума (Москва, 2 - 5 октября 2012 г.) / отв. ред. Н. В. Загоскина. - М., 2012. - С. 651-655.
  11. **Сердюк М. Є.** Кінетика інтенсивності дихання плодів яблуні при зберіганні за обробки антиоксидантними композиціями / М. Є. Сердюк, Н. А. Гапріндашвілі, С. С. Байберова // Праці Таврійського державного агротехнологічного університету: наук. фах. видання / ТДАТУ. - Мелітополь, 2017. - Вип. 17, т. 1: Технічні науки. - С. 150-157.
  12. **Сердюк М. Є.** Наукові засади холодильного зберігання плодів з використанням обробки антиоксидантними речовинами: автореф. дис. ... д. т. н.; 05.18.13 - технологія консервованих і охолоджених харчових продуктів / М. Є. Сердюк; ТДАТУ, ОНАХТ. - Мелітополь, 2018. - 44 с.
  13. **Сердюк М. Є.** Прогнозування втрат маси плодів яблуні під час холодильного зберігання / М. Є. Сердюк, І. Г. Величко, С. С. Байберова // Вісник Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут": зб. наук. праць / НТУ "ХПІ". - Харків, 2015. - № 62. - С. 160-165. - (Нові рішення в сучасних технологіях).
  14. **Сердюк М. Е.** Применение пленкообразующего препарата Марс для хранения плодов сливы / М. Е.

- Сердюк // Аграрная наука и образование на современном этапе развития: опыт, проблемы и пути их решения : материалы III междунар. науч.-практ. конф. (24-25 ноября 2011 г., г. Ульяновск) / Ульяновская ГСХА; гл. ред. В. А. Исайчев. - Ульяновск, 2011. - Ч. 2. - С. 191-193.
15. Спосіб підготовки плодів насінневих культур до зберігання: патент України № 16271; МПК А23 В 7/14 / В. В. Калитка, М. Є. Сердюк, Н. А. Гапріндашвілі; ТДАТА. - № и 20040705654; Заявл. 12.07.2004; Опубл. 15.08.2006, Бюл. № 8.

Безменнікова
Вікторія Михайлівна
кандидатка сільськогосподарських наук

1. **Безменникова В. М.** Влияние предуборочной обработки плодов абрикоса антиоксидантами на изменение содержания витаминов при хранении / В. М. Безменникова, В. В. Калитка // Олимпиада 2014: технологические и экологические аспекты производства продуктов здорового питания: сб. материалов междунар. науч.-практ. конф. (Краснодар, 1-3 июня 2009 г.) / КНИИХП, КубГТУ. - Краснодар: КНИИХП, 2009. - С. 55-57.
2. **Безменнікова В. М.** Вплив обробки плодів абрикоса антиоксидантами на показники їх товарної якості при зберіганні / В. М. Безменнікова // Вісник Житомирського національного агроекологічного університету: наук.-теор. журнал / ЖНАУ. - Житомир, 2009. - Вип. 2(25). - С. 301-305.
3. **Безменнікова В. М.** Вплив передзбиральної обробки АОК-М на рівень захворювань і вихід стандартної продукції при зберіганні плодів абрикосу / В. М.

- Безменнікова // Екологізація сталого розвитку агросфери і ноосферна перспектива інформаційного суспільства: матеріали міжнар наук.-практ. конф. ... (1-3 жовтня 2008 р., м. Харків) / ХНАУ ім. В. В. Докучаєва. - Харків, 2008. - С. 15.
4. **Безменнікова В. М.** Вплив способу обробки плодів на показники їх товарної якості при зберіганні / В. М. Безменнікова // Вісник Житомирського національного агроекологічного університету: наук.-теор. журнал / ЖНАУ. - Житомир, 2009. - № 2. - С. 301-306.
  5. **Безменнікова В. М.** Динаміка фенольних речовин плодів абрикоса при зберіганні з використанням антиоксидантної композиції АОК-М / В. М. Безменнікова // Вісник аграрної науки Причорномор'я: наук.-теор. фах. журнал / Миколаїв. нац. аграр. ун-т. - Миколаїв, 2009. - Вип. 4(51). - С. 182-189.
  6. **Безменнікова В. М.** Зміни вмісту фенольних речовин в плодах абрикоса при зберіганні за дії антиоксидантів / В. М. Безменнікова // Інноваційні агротехнології в умовах глобального потепління / ТДАТУ. - Мелітополь ; Кирилівка, 2009. - Вип. 1. - С. 128-131.
  7. **Безменнікова В. М.** Критеріальний показник ефективності зберігання плодів абрикоса, оброблених антиоксидантним препаратом АОК-М / В. М. Безменнікова, В. В. Калітка // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України / НУБіП ; відп. ред. Д. О. Мельничук. - К., 2009. - Вип. 132. - С. 285-297.
  8. **Безменнікова В. М.** Обґрунтування використання нових антиоксидантних препаратів для зберігання плодів абрикоса: автореферат дис... канд. с.-г. наук: 06.01.15 – первинна обробка продуктів рослинництва /

- В. М. Безменнікова; наук. кер. В. В. Калитка; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. - К., 2010. - 22с.
9. **Безменнікова В. М.** Технологія підготовки плодів абрикоса до зберігання / В. М. Безменнікова // Формування конкурентних переваг аграрної продукції в умовах глобалізації економіки: тези доп. Всеукр. наук.-практ.конф. (14–16 травн. 2009 р., м.Житомир) / Житомирський ДАУ. - Житомир, 2009. - С. 187-188.
  10. **Соколова В. М.** Товарна якість плодів абрикоса залежно від концентрації плівкоутворювача в складі композиції АОК-М / В. М. Соколова // Виноградарство и виноделие: сб. науч. тр. / НИВиВ "Магарач". - Ялта, 2011. - Том ХLI, ч. 1. - С. 51-53.

Герасько
Тетяна Володимирівна
кандидатка сільськогосподарських наук

1. **Герасько Т. В.** Біохімічний склад плодів персику за органічної технології вирощування в умовах південного Степу України / Т. В. Герасько // Органічне виробництво і продовольча безпека: наукове видання. - Житомир, 2014. - С. 223-225.
2. **Герасько Т. В.** Водний режим листків черешні за органічної технології вирощування / Т. В. Герасько // Агроєкологічні аспекти виробництва та переробки продукції сільського господарства: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (7-8 червня 2018 р., Мелітополь-Кирилівка) / ТДАТУ. - Мелітополь, 2018. - С. 21.
3. **Герасько Т. В.** Вплив антиоксидантів на фізіолого-біохімічні реакції рослин та продуктивність пшениці

- озимої: автореферат дис... канд. с.-г. наук: 03.00.12
— фізіологія рослин / Т. В. Герасько; наук. кер. В. В. Калитка; Уман. держ. аграр. ун-т. - Умань, 2008. - 20 с.
4. **Герасько Т. В.** Вплив дистанолу на енергію проростання, схожість та силу росту насіння озимої пшениці / Т. В. Герасько, В. В. Калитка // Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. - Полтава, 2005. - Т. 4 (23): Сільськогосподарські науки. - С. 246-249.
  5. **Герасько Т. В.** Еколого-біологічне (органічне) рослинництво: навч. посібник / Т. В. Герасько. - Мелітополь: Люкс, 2013. - 124 с.: фот.цв.
  6. **Герасько Т. В.** Ефективність різних систем органічного захисту персика в умовах південного Степу України / Т. В. Герасько // Вісник Дніпропетровського державного аграрного університету: наук.-теоретичний, наук.-практ. журнал. - 2015. - № 2. - С. 74-77.
  7. **Герасько Т. В.** Захист персику за органічної технології вирощування у Степу України / Т. В. Герасько // Проблеми та перспективи сталого розвитку АПК: матеріали міжнародної наук.-практ. конференції (м. Мелітополь, 7-14 квітня 2015 р.) / ТДАТУ. - Мелітополь: ТДАТУ, 2015. - Т. 2: Сільськогосподарські науки. Біологічні науки. Екологія. - С. 3-6.
  8. **Герасько Т. В.** Новейшие технологии природного земледелия. Практическое руководство для фермеров и дачников / Т. В. Герасько. - СПб.: Диля, 2014. - 208 с.
  9. **Герасько Т. В.** Органічні фрукти та ягоди: стандарти, засоби й можливості / Т. В. Герасько. - Електрон. текстові дані: [б. и.] on-line // Аграрний бюлетень:

електронне інформаційне видання. - 2014. - № 9(30). - С. 16-20.

10. **Герасько Т. В.** Ураження кучерявістю листків персика за органічної технології вирощування в умовах Південного Степу України / Т. В. Герасько, Л. Г. Вельчева, Н. Г. Нежнова // Таврійський науковий вісник: наук. журнал / ХДАУ; гол. ред. Ю. Є. Кирилов. - Херсон, 2017. - № 98. - С. 46-50. - (Сільськогосподарські науки).

Золотухіна (Білоусова)

Зоя Володимирівна

кандидатка сільськогосподарських наук

1. **Золотухіна З. В.** Вплив антиоксидантів на енергію проростання, схожість та силу росту насіння озимої пшениці / З. В. Золотухіна // Інноваційні агротехнології в умовах глобального потепління / ТДАТУ. - Мелітополь ; Кирилівка, 2009. - Вип. 1. - С. 60-61.
2. **Золотухіна З. В.** Вплив передпосівної обробки насіння хімічними протруйниками та регулятором росту на формування врожайності озимої пшениці / З. В. Золотухіна, Ю. А. Кліпакова // Стратегічні напрями сталого виробництва сільськогосподарської продукції на сучасному етапі розвитку аграрного комплексу України : зб. тез Всеукр. наук.-практ. конф. ... (22 - 23 травня 2014 р., Дніпропетровськ / НААН України, Ін-т сіл. госп-ва степ. зони; ред.: А. В. Черенков. - Дніпропетровськ, 2014. - С. 29-30.
3. **Золотухіна З. В.** Вплив регулятора росту АКМ на реалізацію генетичного потенціалу інтенсивних сортів озимої пшениці в умовах Південного Степу / З. В. Золотухіна, В. В. Калитка // Інноваційні

- агротехнології за умов зміни клімату: матеріали тез міжнародної науково-практичної конференції (Мелітополь-Кирилівка, 7-9 червня 2013 р.) / ТДАТУ, ф-т агротехнологій та екології. - Мелітополь-Кирилівка: ТДАТУ, 2013. - Вип. 2. - С. 57-60.
4. **Золотухіна З. В.** Вплив регулятора росту АКМ на стійкість рослин озимої пшениці до абіотичних і біотичних стресів / З. В. Золотухіна // Екологізація сталого розвитку агросфери і ноосферна перспектива інформаційного суспільства: матер. міжнар наук.-практ. конф. ... (4-5 жовтня 2010 р., м. Харків) / ХНАУ ім. В. В. Докучаєва. - Харків, 2010. - С. 74-75.
  5. **Золотухіна З. В.** Вплив регулятора росту на продуктивність і якість зерна пшениці озимої / З. В. Золотухіна // Агробіологія: зб. наук. праць / БНАУ. - Біла Церква, 2011. - № 6(86). - С. 169-172.
  6. **Золотухіна З. В.** Оцінка економічної та біоенергетичної ефективності вирощування озимої пшениці з використанням регулятора росту АКМ / З. В. Золотухіна, В. В. Калитка // Вісник аграрної науки Причорномор'я: наук.-теор. фах. журнал / Миколаїв. нац. аграр. ун-т. - Миколаїв, 2013. - Вип. 2(72). - С. 89-95.
  7. **Золотухіна З. В.** Продуктивність та якість зерна інтенсивних сортів пшениці озимої залежно від агротехнічних прийомів вирощування в умовах Південного Степу України: автореферат дис... канд. с.-г. наук: 06.01.09 – рослинництво / З. В. Золотухіна; наук. кер. В. В. Калитка; Херс. держ. аграр. ун-т. – Херсон, 2015. – 20.
  8. **Білоусова З. В.** Сортіві особливості формування продуктивності ячменів-дворучок / З. В. Білоусова // Агроєкологічні аспекти виробництва та переробки продукції сільського господарства: мат. Міжнар.

- наук.-практ. конференції (7-8 червня 2018 р., Мелітополь-Кирилівка) / ТДАТУ. - Мелітополь, 2018. - С. 11.
9. **Золотухіна З. В.** Формування продуктивності високоінтенсивних сортів – дворучок пшениці в Південному степу України / З. В. Золотухіна // Селекція, генетика та технологія вирощування сільськогосподарських культур: мат. V Міжнар. наук.-практ. конф. молодих вчених і спеціалістів (с. Центральне, 21 квітня 2017 р.) / НААН України, МІП ім. В. М. Ремесла. - Вінниця, 2017. - С. 59.
10. **Білоусова З. В.** Технологічні властивості зерна інтенсивних сортів пшениці озимої / З. В. Білоусова, Ю. О. Кліпакова // Праці Таврійського державного агротехнологічного університету: наук. фах. видання / ТДАТУ. - Мелітополь, 2019. - Вип. 19, т. 1: Технічні науки. - С. 262-269.

Карпенко

Костянтин Маркович

кандидат сільськогосподарських наук

1. Kalitka V. V. The influence of the growth regulator akm on the biochemical composition of tomatoes and its change during their storage / V. V. Kalitka, **К. М. Карпенко** // Stiinta agricola = Аграрная наука / Гос. аграр. ун-т Молдови. - Кишинев, 2014. - № 1. - С. 30-34.
2. Калитка В. В. Вплив різних концентрацій регулятора росту АКМ на посівні якості насіння та біометричні параметри розсади помідора / В. В. Калитка, **К. М. Карпенко** // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування

- України: зб. наук. праць / НУБіП. - К., 2011. - Вип. 162, ч. 1. - С. 247-251.
3. Калитка В. В. Вплив регулятора росту АКМ на пігментний комплекс та фотосинтетичну продуктивність рослин помідор / В. В. Калитка, **К. М. Карпенко** // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України / НУБіП. - К., 2013. - Вип. 183, ч. 1. - С. 72-77.
  4. **Карпенко К. М.** Вплив антиоксидантів на посівні якості насіння, ріст, розвиток і продуктивність рослин томату / К. М. Карпенко // Інноваційні агротехнології в умовах глобального потепління : матеріали тез міжнародної науково-практичної конференції (Мелітополь, 4-6 червня 2009 р.) / ТДАТУ. - Мелітополь; Кирилівка, 2009. - Вип. 1. - С. 66-67.
  5. **Карпенко К. М.** Економічна та біоенергетична ефективність застосування регулятора росту АКМ при вирощуванні помідора / К. М. Карпенко, В. В. Калитка // Вісник аграрної науки Причорномор'я: науковий журнал / МДАУ. - Миколаїв, 2013. - Вип. 1 (71). - С. 122-127.
  6. **Карпенко К. М.** Ефективність використання регулятора росту АКМ при вирощуванні помідора за інтенсивною технологією в степовій зоні України / К. М. Карпенко // Агробіологія: зб. наук. праць / БНАУ. - Біла Церква, 2011. - № 6(86). - С. 163-166.
  7. **Карпенко К. М.** Ріст і розвиток сортів помідора у відкритому ґрунті за дії біопрепаратів / К. М. Карпенко, Т. В. Герасько, С. А. Вдовенко // Вісник аграрної науки Причорномор'я: наук.-теор. фах. журнал / Миколаїв. нац. аграр. ун-т. - Миколаїв, 2018. - Вип. 4. - С. 68-73.
  8. **Карпенко К. М.** Ріст, розвиток і продуктивність

- рослин помідора за дії регулятора росту АКМ в умовах Сухого степу України / К. М. Карпенко // Матеріали Всеукраїнської наукової конференції молодих учених / Уманський НУС. - Умань, 2011. - С. 50-51.
9. **Карпенко К. М.** Технологічні та біологічні особливості формування продуктивності помідора за органічного виробництва в умовах Південного Степу України: автореф. дис. ... к. с. г. н.: 06.01.06/ К. М. Карпенко; Уманський національний університет садівництва. - Умань, 2019. - 24 с.
10. Розробка та впровадження інноваційних методів агроєкології в степовому ландшафті Запорізької та Херсонської областей: науково-практичні рекомендації для агровиробників / О. А. Єременко, ... **К. М. Карпенко** та ін.; ТДАТУ, МНАУ: Жовтоножка Д. В., 2019. - 56 с.

**Кліпакова
Юлія Олександрівна**
кандидатка сільськогосподарських наук

1. Kalytka V. V. Oxidative stress and seed germination of winter wheat / V. V. Kalytka, **Yu. Klypakova**. - Електрон. текстові дані : [б. и.] on-line // Наукові доповіді Національного університету біоресурсів і природокористування України: електрон. наук. фах. видання / НУБіП. - К., 2017.
2. Білоусова З. В. Технологічні властивості зерна інтенсивних сортів пшениці озимої / З. В. Білоусова, **Ю. О. Кліпакова** // Праці Таврійського державного агротехнологічного університету: наук. фах. видання / ТДАТУ. - Мелітополь, 2019. - Вип. 19, т. 1 : Технічні науки. - С. 262-269.

3. Калитка В. В. Інтенсивність перекисного окислення ліпідів при проростанні насіння пшениці озимої (*Triticum Aestivum L.*) за дії протруйників і регуляторів росту / В. В. Калитка, **Ю. О. Кліпакова** // Вісник аграрної науки Причорномор'я: науковий журнал / МНАУ. - Миколаїв, 2016. - Вип. 1 (88). - С. 81-82.
4. **Кліпакова Ю. О.** Вміст хлорофілу та його продуктивність в листках рослин пшениці озимої під впливом протруйників / Ю. О. Кліпакова // Сучасні наукові дослідження на шляху до Євроінтеграції : матеріали міжнар. наук.-практ. форуму (21 - 22 червня 2019 р.): у 2-х ч. / ТДАТУ; за заг. ред. В. Т. Надикто. - Мелітополь: Однорог Т. В., 2019. - Ч. 1. - С. 74-75.
5. **Кліпакова Ю. А.** Вплив агротехнічних факторів вирощування на урожайність пшениці озимої в умовах Південного Степу України / Ю. А. Кліпакова // Вплив змін клімату на онтогенез рослин:): тези доп. міжнар. наук. - практ. конф, (м. Миколаїв. 03-05.10.2018). - Миколаїв, 2018. - С.50-52.
6. **Кліпакова Ю. А.** Вплив передпосівної обробки насіння на осінньо-зимовий період вегетації рослин пшениці озимої (*Triticum aestivum L.*) / Ю.О.Кліпакова, О.П.Прісс // Вісник ХНАУ: збірник наук. праць. - 2018. - Вип.1. - С.203-214. - (Рослинництво, селекція і насінництво, плодоовочівництво і зберігання).
7. **Кліпакова Ю. О.** Зимостійкість пшениці озимої (*Triticum aestivum L.*) залежно від дії протруйників насіння і регуляторів росту рослин / Ю. О. Кліпакова. - Електрон. текстові дані: [б. и.] on-line // Актуальные проблемы современной науки: тезисы докладов XXVII междунар. науч.-практ. конф. (Москва –

- Астана – Харьков – Вена, 27 февраля 2018). - М., 2018.
8. **Кліпакова Ю. О.** Оксидантний стрес при проростанні насіння пшениці озимої (*Triticumaestivum* L.) за дії протруйників тарегулятора росту рослин / Ю. О. Кліпакова // Теоретичні засади розвитку аграрної галузі на сучасному етапі та впровадження їх у виробництво: матер. доп. Міжнар. наук.-практ. конф. (24-26 листопада 2015 р, м. Миколаїв) / МНАУ. - Миколаїв, 2015. - С. 69-71.
  9. **Клипакова Ю. О.** Особенности формирования продуктивности пшеницы озимой (*triticum aestivum* L.) в зависимости от предпосевной обработки семян / Ю. О.Кліпакова , З. В.Білоусова // *Știința agricolă = Аграрная наука* / Гос. аграр. ун-т Молдовы. - Кишинев. - 2018. - № 2. - С. 30-36.
  10. **Кліпакова Ю. О.** Продуктивність сортів пшениці озимої під впливом протруйників та регуляторів росту рослин в умовах південного Степу України: автореф. дис. ... к. с.-г. наук; 06.01.09 / Ю. О. Кліпакова; ТДАТУ. - Миколаїв, 2019. - 22 с.

Колесніков
Максим Олександрович
кандидат сільськогосподарських наук

1. **Kolesnikov M.** Effect of tocopherol-base preparation on tomato seeds (*Solanum Lycopersicum*) germination under salinity condition / M. Kolesnikov // Агроекологічні аспекти виробництва та переробки продукції сільського господарства: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (7-8 червня 2018 р., Мелітополь-Кирилівка) / ТДАТУ. - Мелітополь, 2018. - С. 22.

2. **Колесніков М. О.** Без приморозків / М. О. Колесніков // Садівництво по-українськи: аграрний журнал. - 2019. - № 2. - С. 47-49.
3. **Колесников М. А.** Влияние осмотического стресса на адаптационные реакции кукурузы на гетеротрофном этапе онтогенеза / М. А. Колесников // Клеточная биология и биотехнология растений=International conference "Plant Cell Biology and Biotechnology": тез. докл. Междунар. науч. конф. (13-15 февраля 2013 г., Минск) / БГУ; ред. совет В. В. Демидчик, И. И. Смолич, А. И. Соколик и др. - Минск, 2013. - С. 91.
4. **Колесніков М. О.** Вплив біопрепарату Стимпо на процеси формування врожайності сортів пшениці м'якої озимої / М. О. Колесніков, К. С. Євстафієва // Вісник Уманського національного університету садівництва: наук.-вироб. журнал / УНУС. - Умань, 2017. - № 2. - С. 29-32.
5. **Колесніков М. О.** Вплив кремнієво-калійногудобрива на проростання насіння ріпаку озимого / М. О. Колесніков, Ю. П. Пащенко // Агроекологічні аспекти виробництва та переробки продукції сільського господарства: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (7-8 червня 2018 р., Мелітополь-Кирилівка) / ТДАТУ. - Мелітополь, 2018. - С. 15.
6. **Колесніков М. О.** Дія кремнієво-калійного добрива "Agroglass stimul" на проростання пшениці озимої в умовах сольового стресу / М. О. Колесніков, Ю. П. Пащенко // Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва: зб. наук. праць / УНУС. - Умань, 2017. - Вип. 90, ч. 1. - С. 135-142.
7. **Колесніков М. О.** Екологічна хімія атмосфери: навч. посібник / М. О. Колесніков; ТДАТУ. - Мелітополь : Люкс, 2012. - 108 с.

8. **Колесніков М. О.** Продукційний процес гороху посівного за умов застосування біопрепаратів / М. О. Колесніков та ін. // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України / НУБіП; відп. ред. Д. О. Мельничук. - К., 2016. - № 234. - С. 30-40. - (Біологія, біотехнологія, екологія).
9. **Колесніков М. О.** Роль антиоксидантної системи в адаптації качок до умов постнатального розвитку / М. О. Колесніков, В. В. Калитка // Український біохімічний журнал=Український биохимический журнал=Ukrainian biochemical journal: наук.-теорет. журнал / НАНУ, Ін-т біохім. ім. О. В. Палладіна. - К., 2002. - Т. 74, № 2. - С. 123–127.
10. **Колесніков М. О.** Стан процесів переокислення та антиоксидантної системи організму каченят в постнатальному онтогенезі: автореферат дис. ... канд. с.-х. наук: 03.00.04 / М. О. Колесніков; наук. кер. В. В. Калитка; НАУ. - К., 2003. - 18 с.

Покопцева
Любов Анатоліївна
кандидатка сільськогосподарських наук

1. **Покопцева Л. А.** Використання методу багатокритеріальної оптимізації для обґрунтування оптимального варіанта передпосівної обробки насіння соняшнику антиоксидантним препаратом Дистинол / Л. А. Покопцева, О. А. Іванченко // Вісник аграрної науки Причорномор'я: наук.-теор. фах. журнал / Миколаїв. нац. аграр. ун-т. - Миколаїв, 2011. - Вип. 4, т. 1. - С. 163-169.
2. **Покопцева Л. А.** Використання регуляторів росту рослин для передпосівної обробки насіння

- соняшнику гібриду Армада / Л. А. Покопцева, О. А. Єременко, Д. В. Булгаков // Вісник аграрної науки Причорномор'я: науковий журнал / МНАУ. - Миколаїв, 2015. - Вип. 4 (87). - С. 127-135.
3. **Покопцева Л. А.** Вплив вологості насіння соняшника на втрати його маси в період зберігання / Л. А. Покопцева // Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва: зб. наук. праць / УНУС. - Умань, 2010. - Вип. 73, ч. 1: Агрономія. - С. 116-122.
  4. **Покопцева Л. А.** Вплив регуляторів росту рослин на продуктивність соняшнику гібриду НК Рокі / Л. А. Покопцева, О. А. Єременко // Особистість С.Ф.Третьякова в формуванні засад сучасного екологічного землеробства: матеріали наук.-практ. конф. ... (Полтава, 13-14 травня 2014 року) / ПДАА. - Полтава, 2014. - С. 90-91.
  5. Застосування методу багатокритеріальної оптимізації для вибору оптимального варіанта передпосівної обробки насіння соняшнику сорту Чумак / **Л. А. Покопцева** та ін. // Вісник аграрної науки Причорномор'я: науковий журнал / МНАУ. - Миколаїв, 2015. - Вип. 2 (85), т. 1, ч. 2: Сільськогосподарські науки. Технічні науки. - С. 83-90.
  6. **Покопцева Л. А.** Зберігання посівних і технологічних властивостей насіння соняшнику в умовах півдня України: автореферат дис... канд. с.-г. наук: 06.01.15 – первинна обробка продуктів рослинництва / Л. А. Покопцева; наук. кер. В. В. Калитка; Нац. ун-т біоресурсів та природокористування України. - К., 2009. -21 с.
  7. **Покопцева Л. А.** Особливості антиоксидантного захисту ліпідного комплексу насіння соняшнику при

- тривалому зберіганні / Л. А. Покопцева, В. В. Калитка // Науковий вісник Національного аграрного університету: зб. наук. праць / НАУ; відп. ред. Д. О. Мельничук. - К., 2004. - Вип. 79. - С. 13-20.
8. **Покопцева Л. А.** Побудування ранжируваного ряду для різних гібридів соняшнику, вирощених в умовах степу України / Л. А. Покопцева, О. А. Єременко // Вісник аграрної науки Причорномор'я: наук.-теор. фах. журнал / Миколаїв. нац. аграр. ун-т. - Миколаїв, 2017. - Вип. 4. - С. 98-107.
9. **Покопцева Л. А.** Продуктивність різних гібридів соняшнику в умовах південного степу України / Л. А. Покопцева // Агроекологічні аспекти виробництва та переробки продукції сільського господарства: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (7-8 червня 2018 р., Мелітополь-Кирилівка) / ТДАТУ. - Мелітополь, 2018. - С. 16.
10. **Покопцева Л. А.** Сучасний стан та перспективи розвитку органічного виробництва в Україні / Л. А. Покопцева // Проблеми та перспективи сталого розвитку АПК: матеріали міжнародної наук.-практ. конференції (м. Мелітополь, 7-14 квітня 2015 р.) / ТДАТУ. - Мелітополь: ТДАТУ, 2015. - Т. 2: Сільськогосподарські науки. Біологічні науки. Екологія. - С. 19-23.

Сухаренко
Олена Іванівна
кандидатка сільськогосподарських наук

1. Influence of oat seed extract bioflavonoids on the antioxidant status of geese/ О. Danchenko, L. Zdorovtseva,....**Е. Sukharenko**// Modern Development

- Paths of Agricultural Production- Trends and Innovations
springer.- 2019.- Series Title: N/A.-750 P. 633-640.
2. Даценко Л. М. Зміни клімату та інвазії тваринних угруповань у кайнозої (на прикладі прісноводних молюсків надродина Viviparoidae) / Л. М. Даценко, **О. І. Сухаренко**, Л. В. Антоновська // Кліматичні зміни та сільське господарство. Виклики для аграрної науки та освіти: зб. тез Міжнар.наук.-практ. конф. ... (м. Київ, 13-14 березня 2018р.) / НМЦ "Агроосвіта". - К., 2018. - С. 129-133.
  3. Сухаренко О.І. Актуальні проблеми методики викладання у вищих навчальних закладах / **О. І. Сухаренко**, М. П. Федюшко // Удосконалення освітньо-виховного процесу в вищому навчальному закладі: зб. науково-методичних праць / ТДАТУ. - Мелітополь, 2017. - Вип. 20: До 85 річчя ТДАТУ. - С. 176-182.
  4. **Сухаренко О. І.** Актуальні проблеми та сучасні тенденції розвитку тваринництва в Україні / О. І. Сухаренко // Проблеми та перспективи сталого розвитку АПК: матеріали міжнародної наук.-практ. конференції (м. Мелітополь, 7-14 квітня 2015 р.) / ТДАТУ. - Мелітополь: ТДАТУ, 2015. - Т. 2: Сільськогосподарські науки. Біологічні науки. Екологія. - С. 35-39.
  5. **Сухаренко О. І.** Вплив антиоксидантних препаратів на обмін речовин, перетравність кормів та продуктивність качок: автореферат дис... канд. с.-г. наук: 06.02.02. -годовля тварин і технологія кормів / О. І. Сухаренко; наук. кер. В. В. Калитка; Нац. аграр. ун-т. - К., 2003. - 20 с.
  6. **Сухаренко О. І.** Вплив антиоксидантів на адаптивні реакції організму та продуктивність качок / О. І. Сухаренко // Вісник Житомирського національного

- агроекологічного університету: наук.-теор. журнал / ЖНАУ. - Житомир, 2008. - № 2(23), т. 1. - С. 174-178.
7. **Сухаренко О. І.** Вплив біогенного препарату стибіл на ріст і збереження поголов'я ремонтного молодняка качок / О. І. Сухаренко, В. В. Калитка, М. О. Колесніков // Вісник Полтавської державної аграрної академії: наук.-вироб. фах. журнал / ПДАА. - Полтава, 2000. - № 5. - С. 52.
  8. **Сухаренко О. І.** Вплив різних антиоксидантів на адаптивні реакції організму та продуктивність качок / О. І. Сухаренко, В. В. Калитка // Науковий вісник Національного аграрного університету: зб. наук. праць / НАУ; відп. ред. Д. О. Мельничук. - К., 2002. - Вип. 50. - С. 23-28.
  9. **Сухаренко О. І.** Інформаційна технологія в навчальному процесі вузів / О. І. Сухаренко // Удосконалення навчально-виховного процесу в вищому навчальному закладі: збірник наук.-метод. праць / ТДАТА. - Мелітополь, 2006. - Вип. 10. - С. 161-164.
  10. **Сухаренко О. І.** Українське бжільництво / О. І. Сухаренко // Агроіндустрія: Ваш путеводитель в мире информации для агроресурсов. - 2017. - № 7. - С. 12-15.